

**EL LLIBRE
DE LA SETMANA**

El moment de la sensació verdadera

PERFIL

FILÒSOF, POLÍTIC I PROFESSOR, XAVIER RUBERT DE VENTÓS S'HA DECIDIT A DONAR FORMA A UNA VUITANTENA DE LLIBRETES EN QUÈ HAVIA ANOTAT RECORDS, IMPRESSIONS I VIVÈNCIES. 'DIMONIS ÍNTIMS' ENS PERMET CONÈIXER-LO A FONDS

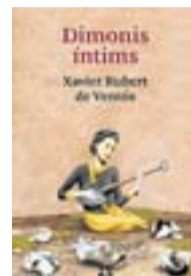
DAMIÀ ALOU

tornant d'Estrasburg, i arribar a una casa buida, trinxada per dos adolescents i els seus amics, on tampoc hi ha una dona que fa un temps que va marxar: arribar al niu i no trobar-hi cap ocell. Aquesta és la situació que activa la primera part d'aquestes memòries fragmentàries, més sentides que meditades, en què el filòsof-polític-escriptor no diem que es despulla, però sí que ens ofereix una ficció de vida prou sincera perquè ens la prenguem seriosament.

Rubert de Ventós divideix els tasts autobiogràfics en quatre parts que pretenen cobrir els aspectes essencials de la vida d'un home: la pri-

mera, *La depressió com a pòrtic*, ens dibuixa la seva faceta de pare, per a ell la més important; la segona, *La dispersió com a sortida*, ens parla dels moments més destacats de la trajectòria politicoviatgera; la tercera, *L'aventura: entre el risc i l'erotisme*, és una mena d'antologia dels millors

–o més ben recordats– moments eròtics, i la quarta, *Borges com a clausura*, relata tres dies que va passar amb Borges el 1982. De les quatre, la primera és la més interessant. Des de petit havia tingut clar que volia ser pare de molts fills –recordo haver-li llegit una entrevista en què deia que la barreja de gens amb la parella era l'acte més gran d'amor que podia imaginar-se–, i parla fins i tot del “fill objecte”, de quan el vol tenir a les mans per acaronar-lo i jugar-hi, una de les sensacions més vertaderes de la paternitat. Però la depressió dels pares ve amb l'adolescència dels fills: “I he de mirar també de no prendre'm ho a la valenta. Al capdavall, tots sabem que tenir nanos és assegurar-se també un desassossec lent i punyent de per vida”. El desassossec marca la reflexió, però també és l'eina amb què furga en la seva pròpia infantesa, i li permet fins i tot algun detall humorístic, com la prohibició –molt sana– de mirar *Heidi*, un “atemptat directe a les glàndules lacrimals dels nens”, i un magnífic diagnòstic del que passa a l'educació actualment: d'una banda, el fet que els pares hagin traslladat a la vida laboral l'atenció moral i afectiva que els fills reclamen; de l'altra, la crítica absoluta i furibunda –i ja era hora que la fes públicament un socialista– de l'educació per a la ciutadania, no com a assignatura concreta, sinó com a concepte. La idea d'explicar als nois les coses no com són –no els espantem, pobrissons–, sinó com haurien de ser, en el món utòpic on

DIMONIS ÍNTIMS
XAVIER RUBERT DE VENTÓS
EDICIONS 62/
ANAGRAMA
236 PÀG. / 18,90 €

FA UN GRAN DIAGNÒSTIC DELS PROBLEMES DE L'EDUCACIÓ: ELS PARES HAN TRASLLAT L'ATENCIÓ MORAL I AFECTIVA A LA FEINA; CARREGA CONTRA EL CONCEPTE D'UNA ASSIGNATURA COM EDUCACIÓ PER A LA CIUTADANIA

ens volia portar Zapatero: “Ara ja no es tracta de dictar als nens els valors, sinó d'esbrinar els seus propis valors i fantasmes per retornar-los-els fets ja mercaderia pedagògica, interactiva, alimentària, cinematogràfica, vés a saber”.

Els moments de la sensació verdadera de la segona part són dos: una avorridíssima party que se celebra a la planta 63 d'un gratacel de Nova York, on, entre altres convidats importants, hi ha Norman Mailer, i la coordinació d'una reunió entre el departament d'Estat nord-americà i una representació del govern de Felipe González –era l'època en què el país de Felipe González i *El País* de Juan Luis Cebrián semblava que tenien assegurada la vida eterna– per tranquil·litzar el govern imperial, que veia amb desfici l'eventualitat de sotmetre a referèndum l'entrada a l'OTAN (que d'entrada era *no*). Són els anys de la càtedra Barcelona - Nova York, que, tal com Rubert de Ventós no conta, sembla que fou una excusa magnífica per fugir de la universitat i la política espanyoles.

No revelo les seves aventures eròtiques perquè el lector hi entri amb tot el suspens –i no, no parla de Luisa Castro–, i recomano les seves pàgines amb Jorge Luis Borges com a exemple de com a poc a poc el mite es va transformant en home, i els homes sempre acaben decebent –ja hem comprès que és un home d'intel·lecte sa quan qualifica Jünger de “fill de puta”–: trist el moment en què veu amb quin delit parla Borges de la tortura. En definitiva, el retrat d'un home capaç de parlar d'ell mateix amb una sinceritat que els homes públics ja gairebé desconeixen, i amb un coneixement de la vida que és, també, l'humil confessió de la seva ignorància. ♦♦

PERE VIRGILI

EL SECRET DE...

Marc Masdeu

Marc Masdeu va deixar per amor fa vuit anys el Vallès Occidental i es va traslladar a Soses, al Segrià. Aïllat de la vida urbana, amb 35 anys s'ha consolidat com un dels poetes catalans més reconeguts. Té tres poemaris premiats, dues obres traduïdes de l'anglès –l'última és *Pru-frock i altres observacions* de T.S. Eliot–, una novel·la publicada (*Les tombes buides*, a Cossetània) i una altra que publicarà LaBreu el 2013, *Peus de fang*.

Demano a Masdeu un secret de l'obra poètica i un altre de la nar-

rativa. Dels llibres de poemes *El gos autodidacte* i *Els escalfadors* (tots dos a Proa), l'autor m'explica la història de les il·lustracions de portada. Són dues pintures horitzontals, abstractes, precioses, d'Àxel Oliveres. Masdeu va entrar en contacte amb Oliveres el 2002 a través de l'home que li va ensenyar a escriure poesia, Francesc Garriga, a qui va conèixer en la primera edició de la Setmana de Poesia de Sant Cugat. Oliveres era de Matadepera, com Masdeu. Havia il·lustrat una portada de Garriga i Masdeu li va demanar fer-ho per

als seus llibres. Masdeu té les dues pintures penjades al seu despatx, en part com a tribut a Oliveres: va morir el 2006 en un accident de trànsit. El secret narratiu és de *Les tombes buides* i toca directament en la història bandarra que té Soses. El llibre és un seguit de contes entrelligats protagonitzats pels veïns d'un poble inspirat en Soses. Un dels escenaris cabdals de *Les tombes buides* és un bar i casa de joc que hi ha als afores del municipi. Masdeu es va inspirar en una petita edificació abandonada que hi ha en una arbreda de So-

CRISTIAN SEGURA

'LES TOMBES BUIDES' TÉ LLOC EN UN POBLE INSPIRAT EN SOSES, ON ARA VIU L'ESCRIP-TOR

ses, arribant-hi per la carretera de Lleida. “Era el bar Los Cuatro Vientos i el regentava una senyora de moral alegre que sembla que ensenyava els pits i les cuixes als joves”. Al llibre també hi surt aquest personatge, una dona amb un passat enigmàtic. Masdeu ha confirmat per diverses fonts que a Los Cuatro Vientos, tal com explica al llibre, s'hi celebraven timbes de cartes clandestines, on s'havien apostat molts calés i fins i tot les escriptures d'algun habitatge del poble, que la senyora guardava com a avaladora de la juguesca. ♦♦